

บทที่ 6

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านคุณภาพ

การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านคุณภาพ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการนวดแผนโบราณ และผู้ทำหน้าที่ให้บริการนวดแผนโบราณ หมอนวดแผนโบราณ และครูสอนนวดแผนโบราณ รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจนวดแผนโบราณ จากมูลนิธิหมอชีวกโกมารภัจจ์ และโรงเรียนนวดแผนโบราณ วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์) รวมทั้งสิ้นจำนวน 62 ท่าน ทำให้ทราบว่ามีหลายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้บริการนวดแผนโบราณ และเรียนนวดแผนโบราณ สรุปผลการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

1. ประเภทผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ใช้บริการนวด และ ผู้เรียนนวดแผนโบราณ
2. ประเภทผู้ให้บริการ ได้แก่ หมอนวด และ ครูสอนนวดแผนโบราณ
3. ประเภทผู้ประกอบการ

1. ประเภทผู้รับบริการ

ผู้ใช้บริการนวดแผนโบราณ

จากการสัมภาษณ์จำนวนผู้ใช้บริการนวดแผนโบราณ 15 ท่าน ซึ่งมีชายและหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน พอสรุปได้ว่ามีผู้ใช้บริการจำนวนไม่น้อยที่ใช้บริการเกิน 2 ครั้งต่อเดือน เนื่องจากนวดสามารถช่วยบำบัดรักษาโรคเกี่ยวกับกล้ามเนื้อ และยังสามารถช่วยผ่อนคลายความเครียดได้อีกด้วย แต่การใช้บริการมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ราคา

ราคาเป็นตัวจูงใจให้ลูกค้ามาใช้บริการ ถ้าสูงมากเกินไป ก็จะมีผลกระทบต่อการใช้บริการของลูกค้า คืออาจจะมีการใช้บริการน้อยลง ดังนั้นราคาที่ผู้ใช้บริการยอมรับได้อยู่ระหว่าง 100 - 120 บาท / ชั่วโมง

2. บริการ

เนื่องจากโรงเรียนนวดแผนโบราณ เปิดเพื่อให้บริการนวดแผนโบราณ ดังนั้นสิ่งที่ลูกค้าต้องการคือ ได้รับบริการจากหมอนวดที่มีฝีมือดี และนวดได้ถูกใจและจะต้องแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

3.สถานที่

การจัดการทำเลก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุก ๆ ธุรกิจ ดังนั้นการที่ลูกค้าจะมาใช้บริการก็ต้องคำนึงถึงสถานที่ตั้งของโรงเรียนจะต้องอยู่ใจกลางเมือง การคมนาคมสะดวกสบาย และที่สำคัญจะต้องมีที่จอดรถ และอากาศถ่ายเทสะดวก ไม่อับชื้น

4.สิ่งที่ลูกค้าต้องการนอกเหนือจากบริการ

ลูกค้าบางรายไม่สามารถที่จะออกมานวดที่โรงเรียนได้ เนื่องจากสุขภาพไม่แข็งแรง และไม่สะดวกในการเดินทาง ดังนั้นจึงต้องการให้มีบริการนวดสถานที่ หรือบางรายต้องการนวดโดยการใช้จ่ายโดยไม่เสียค่าบริการเพิ่ม

ผู้เรียนนวดแผนโบราณ

จากการสัมภาษณ์จำนวนผู้เรียนนวดแผนโบราณ 15 ท่าน พอสรุปได้ว่าผู้เรียนนวดแผนโบราณเกิน 2 หลักสูตร จำนวน 6 ท่าน และเรียนหลักสูตรขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 ท่าน สาเหตุที่เรียนนวดแผนโบราณส่วนมากก็เพื่อจะนำไปประกอบอาชีพ เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีรายได้ค่อนข้างดี และไม่จำกัดความรู้ แต่การเลือกสถานที่เรียนก็มีปัจจัยหลายอย่างดังนี้

1.ค่าเล่าเรียน

ค่าเล่าเรียนเป็นตัวจูงใจให้มาเรียนนวดแผนโบราณ เนื่องผู้เรียนส่วนมากเป็นผู้ที่ตกงาน ดังนั้นจึงมีปัญหาเรื่องเงินพอสมควร ดังนั้นค่าเล่าเรียนที่ยอมรับได้ อยู่ระหว่าง 2,000-2,500 บาท ต่อหลักสูตร

2.การเรียนการสอน

เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะผู้เรียนต้องการนำความรู้ที่เรียนไปประกอบอาชีพ เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ดังนั้นสิ่งที่ผู้เรียนต้องการมากที่สุด ก็คือได้ครูสอนนวดที่มีความสามารถในการถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีฝีมือการนวดดี ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีประสบการณ์การสอนมากพอสมควร และเป็นที่ยอมรับ

3.สถานที่เรียน

ควรอยู่ที่ทำเลที่การคมนาคมสะดวก และมีที่สำหรับจอดรถ รวมถึงมีห้องเรียนจำนวนมาก เพื่อให้เพียงพอและสามารถรองรับผู้เรียนได้ โดยไม่ต้องให้ผู้เรียนมานั่งรอ

4. สิ่งที่ผู้เรียนต้องการนอกเหนือจากการเรียน

ผู้เรียนต้องการให้ทางโรงเรียนหาที่ฝึกงานให้ เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสฝึกซ้อมการนวด และเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ และที่สำคัญก็คือ เมื่อเรียนจบควรหางานให้ทำ

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ ทำให้ทราบความต้องการของผู้ใช้บริการนวดแผนโบราณว่า ราคาที่ยอมรับได้ก็คือ 100 -120 บาท/ชั่วโมง เพราะถ้าเกินกว่านี้แล้วไม่สามารถรับได้เนื่องจาก ราคาสูงเกินไป ส่วนในด้านบริการที่ได้รับก็ต้องเน้นหมอนวดที่มีฝีมือการนวดและแต่งกาย สะอาดเรียบร้อย ที่ตั้งของสถานที่นวดก็ต้องเป็นสถานที่ที่เดินทางสะดวก และต้องมีที่จอดรถ สะดวกสบาย ทางด้านการส่งเสริมการขายต้องการที่จะให้มีบริการเพิ่มโดยสามารถนวดนอก สถานที่ และ ใช้จ่ายหรือน้ำมันนวดโดยไม่คิดค่าบริการเพิ่ม ทางด้านผู้เรียนนวดแผนโบราณ ค่าเล่าเรียนที่ยอมรับได้อยู่ที่ 2,000 - 2,500 บาท ต่อหลักสูตร และมีความต้องการสอนนวดแผนโบราณที่มีฝีมือและประสบการณ์การนวดรวมทั้งมีความสามารถในการถ่ายทอด เนื่องจากครู สอนนวดบางท่านมีฝีมือ แต่ไม่สามารถถ่ายทอดได้ สถานที่ตั้งของโรงเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ ต้องอยู่ที่ที่เดินทางสะดวก และมีที่จอดรถอย่างปลอดภัย รวมทั้งมีห้องเรียนที่สะอาดและมากพอที่จะรองรับกับจำนวนนักเรียน โดยไม่จำเป็นต้องมานั่งรอ ส่วนสิ่งที่ผู้เรียนต้องการนอกเหนือจากที่กล่าวมาก็คือ เมื่อสำเร็จการเรียนแล้วต้องการให้ทางโรงเรียนหาที่ฝึกงานให้เพื่อจะได้เพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียน และหางานให้ทำหลังสำเร็จการเรียนนวดแผนโบราณ

2. ผู้ให้บริการ

หมอนวดแผนโบราณ

จากการสัมภาษณ์หมอนวดแผนโบราณ 15 ท่านทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่ยึดอาชีพหมอนวดแผนโบราณมา 5 - ปี ขึ้นไป สาเหตุมาจากเป็นอาชีพที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ และไม่จำกัดความรู้ แม้อายุมากก็สามารถทำได้ ขอเพียงมีแรงและฝีมือ และที่สำคัญจะต้องมีใจรักงานทางด้านงานบริการ การที่จะยึดอาชีพหมอนวดแผนโบราณได้นานนั้น มีปัจจัยหลายปัจจัยดังต่อไปนี้

1. รายได้

รายได้ที่ได้รับส่วนมากอยู่ประมาณ 6,000 - 7,500 บาทต่อเดือนขึ้นไป ซึ่งเป็นรายได้ที่ยอมรับได้ เนื่องจากหมอนวดบางท่านมีความรู้ น้อย การเป็นลูกจ้าง หรือแม่บ้าน ได้เงินเดือน 3,500 - 4,000 บาทต่อเดือน ซึ่งน้อยกว่าการทำอาชีพหมอนวดซึ่งอิสระ รายได้ขึ้นอยู่กับความขยัน ถ้ามีลูกค้ามากก็ได้ส่วนแบ่งมาก

2. บริการที่ให้แก่ลูกค้า

หมอนวดแผนโบราณจำนวนมากมีลูกค้าประจำ เนื่องจากตั้งใจในฝีมือการนวด มีมนุษยสัมพันธ์ และการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย เป็นเหตุจูงใจให้ลูกค้ามาใช้บริการ

3. สถานที่

สาเหตุที่เลือกเพราะอยู่ใกล้บ้านและประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทาง และมีรถประจำทางผ่านหลายสาย มีที่จอดรถสะดวกสบาย

4. สิ่งที่ต้องการนอกเหนือจากรายได้

หมอนวดแม้จะมีรายได้ดีก็ตามแต่ก็ไม่ได้รับสวัสดิการแต่อย่างใด เนื่องจากรายได้ที่ได้นั้นไม่ได้อยู่ในรูปของเงินเดือน แต่อยู่ที่รายหัว นั่นหมายความว่า ถ้ามีผู้ใช้บริการนวดมาก ก็จะมีรายได้มาก ถ้ามีผู้ใช้บริการน้อย ก็จะมีรายได้น้อย ดังนั้นสิ่งที่หมอนวดต้องการเพิ่มขึ้นก็คือ สวัสดิการที่เพิ่มขึ้น และส่วนแบ่งจากการนวดเพิ่มขึ้น

ครูสอนนวดแผนโบราณ

จากการสัมภาษณ์ครูสอนนวดแผนโบราณจำนวน 15 ท่าน ทำให้ทราบว่าส่วนใหญ่แล้ววัยอาชีพนี้มานานกว่า 7 ปีขึ้นไป เนื่องจากต้องอาศัยประสบการณ์จากการเรียนรู้ และครูสอนนวดแผนโบราณบางรายวัยก็มากถึง 28 ปี เช่น ครูสุผดผาด แจ่มจรัส วัย 68 ปี จากโรงเรียนนวดแผนโบราณวัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์) สาเหตุที่วัยอาชีพนี้เนื่องจากมีใจรัก และเป็นอาชีพอิสระ มีผลตอบแทนค่อนข้างดี และที่สำคัญแม้อายุจะมากแล้ว ก็ยังสามารถทำได้

1. รายได้

รายได้ที่ได้รับส่วนใหญ่อยู่ประมาณ 7,500 - 10,000 บาทต่อเดือน ขึ้นไป ถือเป็นรายได้ที่ยอมรับได้ เนื่องจากครูสอนนวดบางท่านมีความรู้น้อย การทำอาชีพอื่น ๆ จะได้รับผลตอบแทนที่ต่ำกว่า และงานหนัก แต่งานนี้สบายและรายได้ดี

2. การสอน

ผู้เรียนต้องการครูสอนนวดแผนโบราณที่มีฝีมือการนวดดี และที่สำคัญที่สุด ก็คือความสามารถในการถ่ายทอด เนื่องจากมีครูผู้สอนหลายท่านที่มีความรู้ดี ฝีมือดี แต่ไม่สามารถถ่ายทอดได้ เป็นสิ่งที่น่าเสียดาย

3. สถานที่

สาเหตุที่เลือกเพราะอยู่ใกล้บ้านประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทาง และมีรถประจำทางผ่านหลายสาย และมีที่จอดรถสะดวกสบาย

4. สิ่งที่ครูสอนนวดแผนโบราณต้องการนอกเหนือจากรายได้

ครูสอนนวดแผนโบราณก็เหมือนหมอนวดแผนโบราณ เพราะรายได้ไม่ได้อยู่ในรูปของเงินเดือนแต่รายได้ที่ได้รับอยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์จากการสอน โดยไม่ได้รับสวัสดิการจากทาง

โรงเรียน ดังนั้นสิ่งที่ครูสอนนวดแผนโบราณต้องการ คือ สวัสดิการ และในบางรายต้องการ รายได้เพิ่มจากการให้บริการนวดแผนโบราณ

สรุปผลการสัมภาษณ์หมอนวดและครูผู้สอนนวดแผนโบราณ ทำให้ทราบว่าหมอนวดแผนโบราณส่วนใหญ่มีรายได้ประมาณ 6,000 - 7,500 บาทต่อเดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความขยันและฝีมือของผู้นวด เพราะถ้าผู้รับบริการตั้งใจในฝีมือการนวดและมีความขยันก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนสิ่งที่หมอนวดต้องการเพิ่มเติมก็คือ สวัสดิการ และเปอร์เซ็นต์จากการนวดเพิ่มขึ้น แม้จะมีรายได้ดีกว่าอาชีพอื่น ๆ ในกรณีที่มีความรู้ใกล้เคียงกัน แต่หมอนวดก็ไม่ได้รับสวัสดิการอะไรจากสถานบริการ นอกจากเปอร์เซ็นต์การนวดเท่านั้น ดังนั้นสิ่งที่ต้องการก็คือ สวัสดิการ เนื่องจากหมอนวดหลายท่านที่ไปสัมภาษณ์เมื่ออายุมากขึ้น บางครั้งเกิดการเจ็บป่วย ก็ไม่มีเงินพอที่จะรองรับค่ารักษาพยาบาล การที่มีสวัสดิการที่ดี จึงเป็นสิ่งที่หมอนวดต้องการนอกเหนือจากเปอร์เซ็นต์จากการนวดที่เพิ่มขึ้น กรณีของครูสอนนวดแผนโบราณ ก็เช่นเดียวกับหมอนวดแผนโบราณรายได้ ประมาณ 7,500 - 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป รายได้ที่ได้รับมาจากเปอร์เซ็นต์จากการสอน ดังนั้นถ้าสอนมากก็จะได้รับผลตอบแทนมาก แต่ถ้าสอนน้อยก็ได้รายได้น้อย โดยไม่ได้รับสวัสดิการ ดังนั้นสิ่งที่ครูสอนนวดแผนโบราณต้องการก็คือ สวัสดิการ และรายได้จากการบริการนวดแผนโบราณเพิ่มขึ้น

3. ผู้ประกอบการ

สำหรับในส่วนของผู้ประกอบการผลที่ได้รับ งานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์ส่วนผลสมทางการตลาด เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพียงสถานที่ให้บริการนวด ไม่ได้อยู่ในลักษณะของโรงเรียน ดังนั้นจึงได้ทำการสัมภาษณ์เพียง 2 ท่านเท่านั้น ได้แก่ ประธานมูลนิธิหมอชีวกโกมารภัจจ์ โรงพยาบาลบรรเทาทุกข์โบราณภาคเหนือ และเจ้าของโรงเรียนนวดแผนโบราณ วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์) ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจัดตั้งโรงเรียนเรียนนวดแผนโบราณดังต่อไปนี้

1. กำไร

ทุกธุรกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อมุ่งหวังกำไรสูงสุด (Maximization of Profit) และความอยู่รอด โรงเรียนนวดแผนโบราณก็เช่นกัน แต่โรงเรียนนวดแผนโบราณไม่สามารถที่จะมุ่งหวังกำไรมากมายเหมือนธุรกิจทั่วไป เนื่องจากอยู่ภายใต้การดูแลและควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ จึงหวังขอให้พอมีกำไรและอยู่รอดก็เพียงพอแล้ว ดังนั้น

ถ้าใครที่ยอมรับได้ก็น่าจะสูงกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืม กรณีตั้งโรงเรียนโดยไม่ต้องกู้ยืมเงินจากธนาคาร ผลตอบแทนที่ได้รับควรจะสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ยกตัวอย่างเช่น ปัจจุบันดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี 3.75% (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา) เพราะฉะนั้นผลตอบแทนควรสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ แต่กรณีตั้งโรงเรียนโดยกู้ยืมเงินจากธนาคารผลตอบแทนที่ได้รับควรจะสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม ซึ่งปัจจุบันอยู่ที่ 11% เพราะฉะนั้นผลตอบแทนควรจะสูงกว่า 11%

2. อนุรักษ์ศิลปการนวด

การนวดแผนโบราณนับเป็นภูมิปัญญาอันมีค่าของไทย ถ้าไม่มีการเผยแพร่หรือสืบทอดกันต่อไป ก็เป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างมาก ดังนั้นการจัดตั้งโรงเรียนนวดแผนโบราณก็เพื่อจะอนุรักษ์ศิลปการนวดที่ถูกต้อง ตามแบบแผนจารีตประเพณีอันดีงามของไทยให้แก่คนรุ่นหลัง จะได้สืบทอดกันต่อไป เช่น โรงเรียนนวดแผนโบราณ วัดพระเชตุพน (วัดโพธิ์) ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3. สร้างงาน

ปัจจุบันมีคนตกงานเป็นจำนวนมากที่หันมาเรียนนวดแผนโบราณ เนื่องจากการนวดแผนโบราณเป็นที่นิยมของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องทำงานในเมืองไทย มีหลายคนที่เรียนนวดแผนโบราณเพื่อไปเป็นหมอนวดแผนโบราณยังต่างประเทศ เพราะรายได้ดี เป็นการสร้างงานและรายได้ให้ตนเองและครอบครัว

4. ประหยัด

การนวดแผนโบราณสามารถรักษาโรคเกี่ยวกับกล้ามเนื้อ และคลายความเครียด ปัจจุบันมีผู้ใช้บริการมากขึ้นเนื่องจากต้องการหลีกเลี่ยงการใช้ยาแผนปัจจุบัน เนื่องจากยาแผนปัจจุบันมีสารตกค้างอยู่ในร่างกาย และแต่ละปีประเทศไทยต้องนำเข้ายาจากต่างประเทศเสียเงินเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการนวดแผนโบราณสามารถหลีกเลี่ยงการใช้ยาแผนปัจจุบัน จึงเท่ากับเป็นการช่วยประเทศประหยัด ไม่ต้องเสียดุลการค้าให้กับต่างประเทศ

ผลจากการสัมภาษณ์นำมาทำการวิเคราะห์ทางด้านคุณภาพดังต่อไปนี้

6.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของโครงการโรงเรียนนวดแผนโบราณ

จุดแข็ง

ด้านราคา เนื่องจากราคาค่าบริการนวดแผนโบราณ ไม่สูงและไม่ต่ำจนเกินไป และเป็นราคาที่ลูกค้าสามารถยอมรับได้ เนื่องจากสถานที่นวดโดยทั่วไปที่ให้บริการนวดแผนโบราณและมีการค้าประเพณีด้วยส่วนมากจะเป็นห้องแอร์ ดังนั้นราคาก็จะสูงมาก แต่สำหรับโรงเรียนนวดแผนโบราณเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจบริการนวดแผนโบราณโดยทั่วไป โรงเรียนจะมีสถานที่ที่อำนวยความสะดวกมากกว่า ห้องเรียนได้มาตรฐานตามกระทรวงศึกษาธิการกำหนด และมีห้องปรับอากาศ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ได้เปรียบคู่แข่ง

ด้านบริการ ไม่ว่าจะเป็นหมอนวดหรือครูสอนนวดแผนโบราณ จะต้องมีการสอบภาคปฏิบัติเกี่ยวกับการนวดผ่านก่อน ถึงจะได้ทำงาน เพราะทางโรงเรียนเน้นฝีมือในการนวด และความสะอาดเป็นหลัก รวมถึงเจ้าหน้าที่ทุกคนได้ผ่านการอบรม เพราะเชื่อว่าการบริการนวดและเรียนนวดแผนโบราณ สิ่งที่ถูกค่าได้รับก็คือความพอใจสูงสุด เพราะชื่อก็คือว่า “ความพอใจสูงสุดของลูกค้า คือ หน้าที่ของโรงเรียน” และยังมีบริการนวดนอกสถานที่ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าที่ไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการที่โรงเรียนนวดแผนโบราณ

ด้านสถานที่ เนื่องจากปัจจุบันจะเห็นได้ว่า เรื่องของสถานที่จ่อครรถเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่ทำเลใดไม่มีที่จ่อครรถ ก็ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในเรื่องของรายได้ ดังนั้นโรงเรียนจึงได้เปรียบเรื่องสถานที่ เนื่องจากอยู่ใจกลางเมืองการคมนาคมสะดวกสบายและยังมีที่จ่อครรถอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าและผู้เรียน รวมถึงห้องเรียนที่กว้าง สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก และมีเครื่องปรับอากาศ และอื่นๆ

ด้านการส่งเสริมการขาย เนื่องจากโครงการโรงเรียนนวดแผนโบราณเป็นธุรกิจใหม่จึงต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้คนได้รู้จัก เป็นการรณรงค์เพื่อให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการ สื่อโฆษณาที่ใช้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่น โฆษณาแผ่นพับ และสื่อวิทยุเป็นครั้งคราว ส่วนในแง่การบริหาร พนักงานสามารถเบิกค่าใช้จ่ายเป็นรายวันได้โดยไม่ต้องรอสิ้นเดือน กรณีที่มีความเร่งด่วนต้องการใช้เงิน และถ้าหากโรงเรียนมีผลกำไรเป็นที่น่าพอใจ ก็จะมีการจัดสรรโบนัสให้แก่พนักงาน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

ในการทำงาน ในส่วนของสวัสดิการ ถ้าพนักงานเกิดอุบัติเหตุระหว่างปฏิบัติหน้าที่ทางโรงเรียนจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้น

จุดอ่อน

ด้านราคา ปัจจุบันอัตราค่าบริการและค่าเล่าเรียนเป็นที่น่าพอใจ และผู้ใช้บริการยอมรับได้ แต่ในอนาคตอาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานะเศรษฐกิจ เช่น ถ้าเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อาจจะต้องลดราคาค่าบริการเพื่อเป็นการจูงใจให้ใช้บริการ และยังเป็นการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด

ด้านสถานที่ ปัจจุบันสำหรับโครงการโรงเรียนนวดแผนโบราณ ถือว่ามีความลงตัวและพอดีกับความต้องการ แต่ในอนาคตถ้าลูกค้าใช้บริการเพิ่มมากขึ้น อาจจะมีปัญหาในเรื่องของสถานที่จอดรถ รวมทั้งห้องเรียนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้าและผู้เรียน ดังนั้นในอนาคตอาจจะต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของสถานที่เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และผู้เรียน

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของโครงการโรงเรียนนวดแผนโบราณ

โอกาส

เนื่องจากในจังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่บริการนวดแผนโบราณจำนวนมากพอสมควร แสดงว่ามีผู้ต้องการใช้บริการจำนวนมาก แต่การจัดตั้งโรงเรียนนวดแผนโบราณในจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้การดูแลและควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการยังไม่มี ดังนั้นการที่จะเริ่มต้นทำเป็นแห่งแรกย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย

ผลดี เป็นโรงเรียนแห่งแรกก็อาจจะมีคนให้ความสนใจในการใช้บริการ แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับบริการของโรงเรียนด้วย ต้องให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ เพราะถ้าลูกค้าประทับใจก็จะมีการบอกปากต่อปาก ซึ่งมีผลดีต่อการขยายตัวของโรงเรียน

ผลเสีย เนื่องจากเป็นโรงเรียนแห่งแรกบางครั้งอาจจะต้องมีการโฆษณา เพื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้คนได้รู้จัก ดังนั้นโรงเรียนจะต้องมีงบสำหรับโฆษณาในระยะแรก มีผลทำให้ค่าใช้จ่ายในช่วงแรกสูงกว่าปกติ

อุปสรรค

แม้ว่าการนวดแผนโบราณจะสามารถนวดเพื่อรักษาโรคได้บางชนิด และสำหรับบางคนก็นวดเพื่อคลายเครียด ดังนั้นถ้าสภาพเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ก็อาจจะมีผลกระทบต่อรายได้ของโรงเรียน ในกรณีที่ผู้ป่วยต้องการนวดเพื่อรักษาคงไม่มีปัญหา เนื่องจาก

คนเราเมื่อไม่สบายก็ต้องรักษา แม้ไม่มีเงินก็ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อรักษา แต่สำหรับคนที่ไม่ได้ป่วย แต่เป็นการนวดเพื่อคลายเครียด อาจจะมีผลกระทบเนื่องจากสามารถหาวิธีคลายเครียดด้วยวิธีอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องเสียเงิน หรือเสียเงินน้อยกว่าการนวดแผนโบราณ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของโรงเรียน เนื่องจากคนกลุ่มหลังนี้ใช้บริการนวดแผนโบราณน้อยลง

6.2 การวิเคราะห์ทางด้านอุปสงค์ และอุปทาน

ด้านอุปสงค์

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวมาทำให้ทราบว่า มีผู้ต้องการใช้บริการนวดแผนโบราณ และเรียนนวดแผนโบราณเพิ่มมากขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น อัตราค่าบริการ, อัตราค่าเล่าเรียน รวมถึงสถานที่ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงจำนวนของผู้ใช้บริการ เช่น ถ้าอัตราค่าบริการเพิ่มขึ้น ก็อาจจะมีผู้ใช้บริการลดลง แต่ทั้งนี้ก็มีลูกค้าจำนวนมาก ให้ความคิดเห็นว่า การที่ราคาเพิ่มขึ้นแต่ถ้าการบริการดีขึ้นก็ยังยอมรับได้ ดังนั้นในอนาคต โรงเรียนอาจจะมีการปรับปรุงด้านราคา บริการ สถานที่ รวมถึงการส่งเสริมการขาย เช่น เพิ่มบริการห้องอบสมุนไพร และบริการนวดฝ่าเท้า ฯลฯ เพื่อจูงใจให้ลูกค้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้น และเป็นการรักษาส่วนแบ่งทางการตลาด (Market Share)

ด้านอุปทาน

ในปัจจุบันโรงเรียนนวดแผนโบราณเปิดเป็นแห่งแรกของ จ.เชียงใหม่ ดังนั้นเมื่อพูดถึงโรงเรียนนวดแผนโบราณ ทุก ๆ คนจะคิดถึง แต่ในอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ถ้ามีการเปิดโรงเรียนนวดแผนโบราณเพิ่มขึ้น ก็จะมีผลกระทบต่อส่วนแบ่งทางการตลาด เนื่องจากลูกค้าหรือผู้เรียนมีที่เลือกเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นโรงเรียนต้องหาทางปรับปรุงทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นอัตราค่าบริการ, ค่าเล่าเรียน, สถานที่, รวมทั้งการส่งเสริมการขาย เพื่อคงสัดส่วนทางการตลาดให้เท่าเดิม หรือเพิ่มขึ้น เพราะการเพิ่มขึ้นของโรงเรียนนวดแผนโบราณจะมีผลกระทบต่อการขายตัวของโรงเรียน